

Initiatiefvoorstel aan de Raad

Initiatiefvoorstel van de fracties van Westland Verstandig en GemeenteBelang Westland inzake beleidsregels over short-stay huisvesting arbeidsmigranten op eigen bedrijf

November 2019

Grondslag

Op grond van het Reglement van Orde van de gemeenteraad dient Westland Verstandig een initiatiefvoorstel in om beleidsregels vast te stellen.

Onderwerp

Beleidsregels over short-stay huisvesting arbeidsmigranten op eigen bedrijf.

1. Inleiding: Reden van voorstel

Ondanks een aangenomen motie zien we dat het College niet komt met een voorstel om de kaders vast te stellen voor huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten voor short-stay verblijf op de bedrijven in Westland. Deze beleidsregels maken dat mogelijk.

2. Doelstelling en argumenten beoogd resultaat

3. Kaders

Algemene bevoegdheid Raad: 149 Gemeentewet.

4. Toelichting

De behoefte in Westland aan arbeidsmigranten is flink toegenomen de afgelopen jaren en Westland ziet zich geconfronteerd met een grotere huisvestingsopgave. De Raad dient heldere kaders te geven voor de huisvesting van arbeidsmigranten die hier tijdelijk verblijven, hun hoofdverblijf elders hebben en voornemens zijn naar hun thuisland terug te keren.

Aanvullend lokaal beleid is dringend nodig. De motie gericht op het (weer) mogelijk maken van huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten (aangenomen door een raadsmeerderheid op 18 juni 2019) werd door het College niet uitgevoerd. Ook heeft het College in september 2018, bij de raadsbehandeling van het Ontwikkelkader, al toegezegd met een regeling te komen voor de short-stay huisvesting van beperkte omvang op de bedrijven. Ook die toezegging werd niet adequaat nagekomen. Sterker het College werkt een dergelijke wijze van huisvesting -naar verluidt- nog steeds tegen. Wel moet vastgesteld worden dat de gekozen locaties, zowel wat betreft grootschalige realisering van tijdelijke

huisvesting als vervolg op het Ontwikkelkader, als noodhuisvesting voor 3 of 5 jaren in Westland, vanwege de kritiek op de locatiekeuzes, op ernstige weerstand stuit.

Westlandse bedrijven hebben de behoefte om arbeidsmigranten die hier tijdelijk verblijven (short-stay) te huisvesten op het eigen bedrijf. Huisvesten mag geen verdienplaatje (meer) zijn. Het is in het belang van Westland dat er op dit gebied duidelijke regels komen, zodat een ieder weet waar hij aan toe is.

De huisvesting op het eigen bedrijf kan positieve en negatieve effecten hebben. Door het huisvesten van de arbeidsmigranten op het eigen bedrijf is de werkgever verzekerd van goede en in alle opzichten aanvaardbare huisvestingsmogelijkheden voor zijn personeel, er gaat minder tijd verloren aan reizen en de werknemers zijn flexibel inzetbaar. Aandachtspunt is de grotere afhankelijkheid van de werknemer ten opzichte van de werkgever. In deze tijd van een "tekort aan arbeidsmigranten" is het waarschijnlijker dat huisvesting op het eigen bedrijf een positief effect heeft. De arbeidsmigranten hebben immers snel een andere werkgever gevonden als ze niet tevreden zijn over de huisvesting en /of de werkgever. Veel verschil met huisvesting volgens het Ontwikkelkader of de noodhuisvesting elders, zoals nu door het College wordt nagestreefd, is er niet nu bijna in alle gevallen de uitzendbureaus bij wie de arbeidsmigrant in dienst is de huisvesting met de arbeidsmigranten regelen en ook dan maakt de huisvesting onderdeel uit van de arbeidsvoorwaarden.

Huisvesting op het eigen bedrijf in Westland moet mogelijk zijn. Voor 2012 was dat ook in Westland mogelijk. In 2012 is het beleid uit 2008 door de meerderheid van de Raad op dat punt gewijzigd, omdat de Raad in 2012 inzette op de komst van een aantal grote "Polenhotels" (à la het toen bestaande Hotel Westland bij Maasdijk). Er zouden 2.000 bedden gerealiseerd gaan worden. Dat laatste is niet gebeurd. De meerderheid van de Raad hield daarna tegen dat de beleidsnota uit 2008 weer werd aangevuld met de mogelijkheid van huisvesting op de bedrijven. Daar kan en moet nu snel verandering in komen. Vandaar dit initiatiefvoorstel. Ook in andere gemeenten wordt toegestaan dat arbeidsmigranten gehuisvest kunnen worden op de bedrijven en dat leidt niet tot onacceptabele toestanden en/of berichten. Het tegendeel laat zich wel zien. Regelmatig verschijnen er persberichten in de nationale bladen over Westland en dat de uitzendbureaus -kort gezegd- geen menswaardige huisvestingssituaties creëren. Heel recent nog werd in de Tweede Kamer over een uitzendbureau (wat nota bene één van de 10 door het College uitgeselecteerde bureaus is) negatief gesproken toen het over uitbuiting ging. Ook in de Tweede Kamer ging het in het bijzonder over de wijze van huisvesten en de financiële verwerking van de huisvesting.

Tenslotte wil dit initiatiefvoorstel de druk op de woningmarkt in Westland doen afnemen. Die druk is groot en uitzendbureaus huren en kopen veel goedkopere

huizen om arbeidsmigranten te huisvesten. Daardoor zijn er nog minder huizen beschikbaar voor onze woningzoekenden.

Uiteraard dient ook de huisvesting op de bedrijven minimaal te voldoen aan de landelijke SNF-normen. Wordt daar niet aan voldaan, dan dient de huisvesting op eigen terrein direct beëindigd te worden. Daarnaast moeten voorwaarden gelden voor het woon- en leefklimaat van omwonenden, openbare orde en veiligheid. Na vergunningverlening moet bij huisvesting op de bedrijven nauwlettend worden toegezien op naleving van de wettelijke regels en voorwaarden.

5. Maatschappelijk draagvlak

Er is draagvlak voor het invoeren van dit beleid. De afgelopen periode zijn enkele grootschalige initiatieven voor de huisvesting van arbeidsmigranten op weerstand gestuit vanwege het verzet van omwonenden tegen het initiatief. Met dat verzet dient terdege rekening te worden gehouden bij het beoordelen of een locatie geschikt is.

6. Financiële consequenties

Ervan uitgaande dat leges in rekening gebracht gaat worden voor de gevraagde vergunningen wordt ervan uitgegaan dat de beleidsregels budgettair neutraal kunnen worden doorgevoerd en wellicht zelfs nog gelden opleveren voor de gemeentekas.

7. Communicatie

Op de gebruikelijke wijze worden de Beleidsregels openbaar gemaakt via de website en via plaatsing in het Gemeenteblad.

8. Realisatie

n.v.t.

9. Besluit

De Raad stelt vast de beleidsregels over short-stay huisvesting arbeidsmigranten op eigen bedrijf.

Namens de fracties van:

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GemeenteBelang Westland
Remmert Keizer

Beleidsregels over short-stay huisvesting arbeidsmigranten op eigen bedrijf

De Raad bijeen in vergadering van 2019 stelt de navolgende kaders vast waaraan het beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten op de bedrijven in Westland moet voldoen:

1. Huisvesting op het eigen terrein kan plaatsvinden in de vorm van een tijdelijke huisvesting of in een huisvestingsvorm die permanent op het terrein aanwezig is. De huisvestingsbehoefte wordt door de initiatiefnemer onderbouwd. De gemeente kan hiervan gemotiveerd afwijken. De kwaliteit van de huisvesting dient overeen te komen met de inrichtings- en maatvoeringseisen uit het keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF) of een vergelijkbaar certificaat. De ondernemer / huisvester dient zelf voor een certificaat te zorgen.
2. De huisvesting van arbeidsmigranten op de bedrijven is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van werkgevers en arbeidsmigranten zelf. De verantwoordelijkheid van de gemeente is het bieden van een helder kader waarbinnen de huisvesting mag plaatsvinden waarbij de gemeente zich vooral richt op arbeidsmigranten die werkzaam zijn in Westland. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor toezicht en handhaving en een goede communicatie naar alle partijen.
3. Een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat (zoals geluid, geur, externe veiligheid etc.) voor de omgeving van de locatie waar de arbeidsmigranten op de bedrijven zijn gehuisvest moet worden gewaarborgd. Daarnaast mogen geen belemmeringen ontstaan voor omliggende woningen en bedrijven.
4. Het gaat om short-stay arbeidsmigranten die tijdelijk verblijf nodig hebben en hun hoofdverblijf in hun thuisland hebben.
5. De omgevingsvergunningen zullen in beginsel voor 10 jaren verleend worden.
6. De werkgevers die al huisvesten zullen weer voor een nieuwe tijdelijke vergunning in aanmerking komen als ze aan de voorwaarden voldoen en voorts geldt voor hen punt 28 van deze beleidsregels.
7. In de huisvestingsvoorzieningen mogen uitsluitend werknemers gehuisvest worden die bij het bedrijf werkzaam zijn. Het kan hierbij ook gaan om de huisvesting van werknemers die op een andere vestigingslocatie van het bedrijf werkzaam zijn.
8. De huisvesting van gezinnen met kinderen en / of minderjarigen is niet toegestaan.
9. Een werkgever mag niet verplichten dat zijn werknemers gebruik maken van de eventuele huisvesting die de werkgever op zijn terrein beschikbaar heeft.

10. Er is voldoende buitenruimte voor de arbeidsmigranten beschikbaar. Deze buitenruimte mag niet ook voor andere functies (zoals parkeren, opslag, ten behoeve van het bedrijf) gebruikt worden. De minimumomvang van de buitenruimte bedraagt 4m² per persoon.
11. Bij beëindiging van de arbeidsrelatie mag de werknemer maximaal 4 weken op zijn tijdelijk woonadres verblijven.
12. Er is voldoende parkeergelegenheid op het terrein van de werkgever beschikbaar. De richtlijn hiervoor is minimaal 0.8 parkeerplaats per persoon.
13. De huisvestingsvoorziening dient vrij toegankelijk te zijn vanaf de openbare weg (bijvoorbeeld zonder hek voorzien van sloten en /of codes). Dit is onder meer van belang voor de bereikbaarheid van hulpdiensten.
14. De huisvestingsvoorzieningen moeten een tijdelijk karakter hebben oftewel bestaan uit chalets, units, containerwoningen of andere vormen met een tijdelijk karakter of bedrijfswoningen of bedrijfsgebouwen.
15. De huisvestingsvoorzieningen worden zoveel mogelijk geplaatst op gronden met een bedrijfs- of duurzaam glastuinbouw bestemming en op plaatsen die vanaf de openbare weg niet zichtbaar zijn. Hiervan kan worden afgeweken.
16. De huisvestingsvoorzieningen zijn zodanig in de omgeving ingepast dat de omgeving geen onevenredige hinder ondervindt van de bebouwing en dat de bebouwing geen afbreuk doet aan de landschappelijke kwaliteiten van het gebied.
17. Indien een ondernemer arbeidsmigranten op het eigen perceel wil huisvesten, dient hij / zij aan te tonen dat de eventuele woningen in de kernen waar hij / zij bij het bedrijf werkzame arbeidsmigranten huisvest of laat huisvesten, ter beschikking komen van de reguliere woningmarkt. De gemeente maakt hiervoor een prestatieafpraak met de betreffende ondernemer.
18. Er mogen maximaal 75 arbeidsmigranten per bedrijf het hele jaar worden gehuisvest. De gemeente kan daarvan afwijken op de navolgende gronden: een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is niet gewaarborgd of als de kwaliteit van de huisvesting en / of ruimtelijke of stedenbouwkundige omstandigheden (ruimte op het perceel aansluiten bebouwing op omgeving of landschappelijke inpassing) een minder groot aantal vergen. De gemeente kan hiervan afwijken en een hoger aantal arbeidsmigranten jaarrond huisvesting toestaan. Hiervoor gelden de navolgende aanvullende voorwaarden:
 - a. de arbeidsbehoefte dient door het bedrijf te worden onderbouwd. De gemeente laat de behoefte door een externe deskundige op kosten van de aanvrager beoordelen;
 - b. de huisvestingslocatie mag geen blijvende belemmering vormen voor concreet bestaande herstructureringsplannen.

19. Een permanente huisvestingsvoorziening incl. bijbehorende voorzieningen zoals een parkeergelegenheid mag alleen worden gerealiseerd als daarvoor voldoende fysieke ruimte is. De ondernemer dient daarmee in zijn terreininrichting rekening te houden.
20. De goot- en bouwhoogte van de huisvestingsvoorzieningen dienen aan te sluiten bij de bebouwing in de omgeving. Ook de verschijningsvorm van de huisvestingsvoorzieningen dient aan te sluiten bij de bebouwing in de omgeving. Een welstandstoets kan plaatsvinden.
21. De minimale afstand van de huisvestingsvoorziening tot de bedrijfsbebouwing (kas, bedrijfsruimte, bedrijfscomplex) dient 10 meter te zijn. Voor functies die meer milieuhinder veroorzaken kan een grotere afstand gelden.
22. de huisvestingsvoorziening dient landschappelijk te worden ingepast. De gemeente kan op dat punt aanvullende voorwaarden stellen.
23. De gemeente zal bij het verlenen van een tijdelijke omgevingsvergunning gebruik maken van de zgn. kruimelregeling ofwel een binnenplanse vrijstelling ofwel een afwijkingsbevoegdheid van het bestemmingsplan, ofwel middels een projectomgevingsvergunning (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo), herziening bestemmingsplan, of via een maatwerkafweging. De keuze voor het in te zetten instrument ligt bij het bevoegde gezag.
24. De initiatiefnemer is verplicht een beheerder van de huisvestingslocatie aan te wijzen en aan de gemeente door te geven.
25. De ondernemer is verplicht een nachtregister bij te houden van de arbeidsmigranten die op de locatie verblijven. Onder deze verplichting valt ook het actueel houden van het nachtregister.
26. De gemeente Westland maakt de vaststelling en inwerkingtreding van dit beleid met betrekking tot de huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten op de gebruikelijke wijze bekend.
27. De overige communicatie zal eveneens op de gebruikelijke wijze plaatsvinden.
28. De ondernemers die al arbeidsmigranten huisvesten op hun bedrijf mogen dat blijven doen en hen wordt de mogelijkheid geboden binnen redelijke termijn aan het nieuwe beleid te gaan voldoen.
29. Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag van bekendmaking.

Besluit:

Stelt vast de beleidsregels over short-stay huisvesting arbeidsmigranten op eigen bedrijf.